CERC DE EVALUARE PSIHOLOGICĂ

MAB®-II
Multidimensional Aptitude Battery® - II

15.05.2025

Eveniment organizat de profesorii și studenții programului masteral Comportament Organizațional și Consiliere Psihologică.

Ce este MAB-II?

MAB-II (Multidimensional Aptitude Battery – II) este un test psihologic standardizat care evaluează **abilitățile cognitive generale**. A fost dezvoltat de **Douglas N. Jackson**, psiholog canadian cunoscut pentru contribuțiile sale în domeniul evaluării psihometrice.

Testul este inspirat din structura **Wechsler Adult Intelligence Scale (WAIS)**, dar este optimizat pentru a fi administrat **rapid, eficient și în contexte variate**.

Ce măsoară?
MAB-II este conceput să ofere o **estimare a inteligenței generale (IQ)** și este compus din două scale principale:
- Aptitudini verbale - evaluează raționamentul verbal, cunoștințele generale și vocabularul.
- Performanță - testează abilități vizual-spațiale și raționament non-verbal.

Inteligența fluidă și inteligența cristalizată

Gf/Inteligența fluidă:	aptitudinea de a procesa informații și raționamente. Are preponderent o bază fiziologic-neurologică;
Gc/Inteligența cristalizată:	aptitudinea folosită pentru a achiziționa, reține, organiza și conceptualiza informația și depinde de implicarea Gf în experiența individuală;

.

Structura testului

Testul este împărțit în **2 scale principale (10 subteste)**:

Aptitudini verbale

- Cunoștințe generale
- Înțelegere
- Aritmetică
- Asemănări
- Vocabular

Performanță

- Simboluri
- Completarea imaginilor
- Spațial
- Aranjarea imaginilor
- Asamblarea obiectelor

Administrare

Formatul testului:

MAB-II este disponibil în două variante:

- **Versiune tipărită (paper–pencil)**
- **Versiune computerizată (electronică)** – folosită frecvent în instituții și centre de evaluare

Modalitate de administrare:

- **Individual** sau **în grup** (de până la 30 de persoane simultan)
- Poate fi administrat de către **psihologi, consilieri sau personal specializat**, instruit în utilizarea testelor psihologice
- Nu necesită interacțiune verbală directă în timpul testării – instrucțiunile sunt scrise și standardizate

Durată:

- **Aprox. 50–90 de minute** în total (în funcție de versiune și context)
- Fiecare subtest are un timp limită specific (de obicei între 7–9 minute per subtest)
- Întregul test poate fi parcurs într-o singură sesiune sau în două sesiuni separate pentru scala verbală și scala performanței

Administrare

Condiții de administrare recomandate:

- Mediu liniștit, fără distrageri
- Supraveghere constantă pe durata testului
- Se oferă instrucțiuni clare înainte de începerea fiecărui subtest
- Se încurajează onestitatea și efortul maxim, fără corectări ulterioare

Scopul administrării:

- Obținerea unei **estimări rapide și fidele** a **IQ-ului** general și a profilului cognitiv
- Util în contexte care necesită **screening cognitiv** sau **compararea performanței între indivizi sau grupuri**

Scorare și interpretare

Tipuri de scoruri obținute

1. Scoruri brute – totalul răspunsurilor corecte pentru fiecare subtest.

2. Scoruri standardizate – conversii ale scorurilor brute în scoruri IQ, pe baza normelor (media = 100, abatere standard = 15).

3. Scoruri compozite:

- **IQ Verbal** – media scorurilor celor 5 subteste verbale
- **IQ Performanță** – media scorurilor celor 5 subteste nonverbale
- **IQ General (Full Scale IQ)** – media generală a tuturor celor 10 subteste

Norme și etalonare

- Testul este etalonat pe eșantioane mari, reprezentative, în funcție de **vârstă**, **sex**, **nivel educațional** și **populație specifică**.
- Se pot realiza comparații intraindividuale (între scale) și interindividuale (față de normele generale).

Scorare și interpretare

Interpretare

- Un **IQ** de **100** este considerat mediu; scoruri între 90–110 sunt în zona normală.
- Diferențe mari între scala verbală și scala performanței pot indica:
  - particularități de stil cognitiv,
  - dificultăți specifice,
  - influențe educaționale sau neurologice.

Exemplu: un scor verbal foarte bun și unul de performanță scăzut poate apărea la persoane cu educație teoretică solidă, dar cu dificultăți vizual-spațiale.

Atenție la:

- Condițiile de testare (oboseală, motivație, anxietate etc.) pot influența scorurile.
- Interpretarea trebuie să fie realizată de un **psiholog autorizat**, în contextul mai larg al persoanei evaluate.
- MAB-II nu este destinat **diagnosticului clinic exclusiv**, ci trebuie integrat cu alte surse de date (interviu, observație, alte teste).

Scalele MAB®-II

Aptitudini verbale

Cunoștințe generale

Acumularea de cunoștințe

Aplecarea spre lectură

Motivația de a învăța lucruri noi

Scoruri ridicate în profesiile de ziarist, profesor, cercetător, educator.

Scalele MAB®-II

Aptitudini verbale

Înțelegere

Evaluarea situațiilor sociale

Identificarea comportamentelor dezirabile

Ințelegera și argumentarea legilor și cutumelor

Aculturație, inteligență socială, morală și etică.

Scoruri ridicate: psiholog, asistent social, educator, avocat, polițist, profesionist HR.

.

Scalele MAB®-II

Aptitudini verbale

Aritmetică

Raționament și rezolvarea problemelor

Viteza de extragere a informațiilor esențiale pentru rezolvarea problemei

Scoruri ridicate: contabil, inginer, astronaut, pilot, programator, om de știință.

.

Scalele MAB®-II

Aptitudini verbale

Asemănări

Flexibilitate în gândire și adaptare la nou

Memorie

Capacitate de gândire abstractă

Înțelegerea proprietăților obiectelor

Recuperarea cunoștințelor și folosirea eficientă.

Generalizare, abstractizare, relații neevidente

Scoruri ridicate: detectiv, avocat, om de știință, inginer, artist.

Scalele MAB®-II

Aptitudini verbale

Vocabular

Deschiderea către informație nouă

Stocare, categorisire și recuperare

Subtilitate

Profunzimea gândirii

Conceptualizare și clasificare

Scoruri ridicate: profesor de literatură, scriitor, ziarist, management

Scalele MAB®-II

Performanță

Simboluri

Adaptarea la un set de cerințe noi

Combinații noi de aptitudini (acuitate, memorie, motricitate, viteza procesare)

Motivație și perseverență

Puternic influențate de vârstă și deteriorări vizual-motorii

Scoruri mari: controlor traffic aerian, stomatolog, chirurg, proiectant, designer

Scalele MAB®-II

Performanță

Completarea imaginilor

Reprezentarea simplificată și schițată a obiectelor

Interpretarea sensului unei imagini

Discriminare critic/neesențial

Identificare verbală

Scoruri ridicate: controlor traffic aerian, specialist marketing, aptitudini analitice figurative

Scalele MAB®-II

Performanță

Spațial

Raționament în domeniul figural-spațial

Sensibilitate diferențe critice între alternative

Procese vizuale și imaginare rapide și automate

Precauția afectează negativ performanța

Vârsta afectează performanța

Scoruri crescute: architect, designer graphic, operator utilaje

Scalele MAB®-II

Performanță

Aranjarea imaginilor

Decodarea perceptuală a secvenței de imagini

Extragere sensului

Integrare

Inteligență socială

Viteză

Cauză-efect

Scor ridicat: vânzări, publicitate, marketing

Scalele MAB®-II

Performanță

Asamblarea obiectelor

Deprinderi perceptuale analitice

Identificare elemente familiare

Raționament referitor la integrarea elementelor

Scor ridicat: mecanic, inginer, architect, constructor

Fidelitatea MAB®-II

Standardizarea și proprietățile psihometrice ale MAB-II

Tabelul 4.25. Coeficienții de stabilitate test-retest pentru subtestele si scalele MAB-II, calculată pentru România

Subtest	Scoruri brute			*Scoruri T / IQ*		
	Media Test 1	Media Test 2	Stabilitatea test-retest	Media Test 1	Media Test 2	Stabilitatea test-retest
V1. Informație (INF)	18.73	18.85	.88	54.65	54.84	.88
V2. Înțelegere (COM)	16.42	16.46	.91	52.62	52.70	.91
V3. Aritmetică (ARI)	12.85	12.85	.92	55.02	55.02	.92
V4. Similarități (SIM)	21.18	21.10	.88	54.28	54.16	.88
V5. Vocabular (VOC)	23.89	24.08	.95	52.87	53.06	.95
P1. Simboluri numerice (DS)	24.31	24.38	.97	56.72	56.83	.97
P2. Completare de imagini (PC)	21.61	21.72	.94	58.83	59.07	.94
P3. Spațial (SPA)	31.00	31.30	.85	59.86	60.21	.85
P4. Aranjare de Imagini (PA)	10.87	10.85	.85	54.52	54.44	.85
P5. Asamblare de obiecte (OA)	10.75	10.77	.92	53.94	54.00	.92
Scala Verbală	93.07	93.34	.96	106.98	107.10	.96
Scala Performanță	98.54	99.01	.94	113.06	113.32	.95
Scala Totală	191.61	192.35	.96	111.51	111.73	.96

Notă. N=71. Mediile subtestelor sunt prezentate atât în scoruri brute cât și în note standardizate T. Pentru scalele Verbală, Performanță, și Totală, primele medii sunt exprimate în sume de scoruri brute, iar ultimele sunt scoruri standardizate IQ.

Consistența internă MAB®-II

Tabelul 4.29. Coeficienții de consistență internă Alpha Cronbach, pentru MAB-II

Subtest	Alpha Cronbach
V1. Informație (INF)	0.92
V2. Înțelegere (COM)	0.78
V3. Aritmetică (ARI)	0.94
V4. Similarități (SIM)	0.76
V5. Vocabular (VOC)	0.87
P1. Simboluri numerice (DS)	0.87
P2. Completare de imagini (PC)	0.85
P3. Spațial (SPA)	0.77
P4. Aranjare de Imagini (PA)	0.90
P5. Asamblare de obiecte (OA)	0.94
Scala Verbală	0.80
Scala de Performanță	0.86
Scala Totală	0.85

Intervale încredere MAB®-II

Tabelul 4.26. Intervalele de încredere pentru subtestele şi scalele MAB-II, pentru scoruri brute şi note standardizate, pentru valori observate

Subtest	Intervale de încredere pentru scoruri brute			Intervale de încredere pentru scoruri standardizate		
	68%	90%	95%	68%	90%	95%
V1. Informaţie (INF)	± 2.08	± 3.43	± 4.08	± 3.49	± 5.74	± 6.84
V2. Înţelegere (COM)	± 1.61	± 2.65	± 3.16	± 2.94	± 4.84	± 5.77
V3. Aritmetică (ARI)	± 0.90	± 1.49	± 1.77	± 2.75	± 4.52	± 5.39
V4. Similarităţi (SIM)	± 2.32	± 3.82	± 4.55	± 3.49	± 5.75	± 6.85
V5. Vocabular (VOC)	± 2.28	± 3.75	± 4.47	± 2.20	± 3.62	± 4.31
P1. Simboluri numerice (DS)	± 1.16	± 1.91	± 2.28	± 1.80	± 2.96	± 3.53
P2. Completare de imagini (PC)	± 1.17	± 1.93	± 2.30	± 2.46	± 4.05	± 4.83
P3. Spaţial (SPA)	± 3.31	± 5.45	± 6.49	± 3.85	± 6.34	± 7.55
P4. Aranjare de Imagini (PA)	± 1.29	± 2.13	± 2.54	± 3.84	± 6.31	± 7.52
P5. Asamblare de obiecte (OA)	± 1.33	± 2.18	± 2.60	± 2.85	± 4.69	± 5.58
Scala Verbală	± 5.14	± 8.45	± 10.07	± 2.96	± 4.86	± 5.80
Scala Performanţă	± 5.46	± 8.99	± 10.71	± 3.49	± 5.73	± 6.83
Scala Totală	± 7.87	± 12.94	± 15.42	± 2.96	± 4.86	± 5.80

Notă: Valorile trebuie aplicate scorurilor brute observate, respectiv scorurilor standardizate observate, conform specificaţiilor din capătul coloanei.

Corelația MAB®-II Raven APM

Tabelul 4.38. Corelații între MAB-II și Raven APM (Advanced Progressive Matrices), pentru un eșantion românesc de N=186

Subtest	Corelații
Verbală	
V1. Informație (INF)	.29
V2. Înțelegere (COM)	.28
V3. Aritmetică (ARI)	.43
V4. Similarități (SIM)	.27
V5. Vocabular (VOC)	.19
Performanță	
P1. Simboluri numerice (DS)	.31
P2. Completare de imagini (PC)	.39
P3. Spațial (SPA)	.45
P4. Aranjare de imagini (PA)	.38
P5. Asamblare de obiecte (OA)	.56
Scale generale	
IQ Verbal	.39
IQ Performanță	.52
IQ Total	.50

Corelația MAB®-II - GAMA

Tabelul 4.39. Corelațiile dintre subtestele MAB-II și subtestele GAMA, pe un eșantion românesc N=167

	Identități	Analogii	Succesiuni	Construcții	IQ GAMA
Verbal					
V1. Informație (INF)	.25**	.43**	.52**	.30**	.49**
V2. Înțelegere (COM)	.31**	.31**	.39**	.17*	.37**
V3. Aritmetică (ARI)	.21**	.21**	.21**	.16*	.24**
V4. Similarități (SIM)	.12	.23**	.27**	.12	.24**
V5. Vocabular (VOC)	.02	.06	.23**	-.02	.11
Performanță					
P1. Simboluri numerice (DS)	.33**	.37**	.29**	.16*	.36**
P2. Completare de imagini (PC)	.20*	.17*	.19*	.14	.22**
P3. Spațial (SPA)	.30*	.44**	.51**	.32**	.51**
P4. Aranjare de Imagini (PA)	.25**	.40**	.34**	.28**	.41**
P5. Asamblare de obiecte (OA)	.38**	.51**	.46**	.25**	.51**
Scale generale					
IQ Verbal	.23**	.32**	.44**	.18*	.38**
IQ Performanță	.40**	.52**	.51**	.32**	.56**
IQ Total	.38**	.51**	.57**	.31**	.57**

Notă: * p<.05, ** p<.01.

Aplicații ale testului

MAB-II este utilizat în diverse contexte profesionale și academice:

- **Evaluare educațională** – pentru orientare școlară și vocațională, identificarea nevoilor speciale sau a elevilor supradotați.
- **Evaluare clinică** – ca parte din evaluarea cognitivă generală, screening neuropsihologic de bază.
- **Selecție și recrutare** – în companii sau instituții, pentru identificarea candidaților cu profil cognitiv adecvat.
- **Aplicații militare** – pentru selecția personalului și identificarea potențialului cognitiv.
- **Cercetare psihologică** – ca instrument de măsurare standardizat în studii despre inteligență, performanță sau diferențe individuale.

Avantaje

- **Rapid și eficient** – permite obținerea unui profil cognitiv complet în aprox. 50–90 de minute
- **Administrare flexibilă** – poate fi aplicat individual sau în grup, pe hârtie sau computerizat
- **Standardizare riguroasă** – scoruri etalonate, comparabile între indivizi și populații
- **Valabilitate psihometrică bună** – coeficienți de fidelitate și validitate comparabili cu WAIS
- **Utilizabil în multiple contexte** – selecție, orientare, evaluare clinică, cercetare
- **Acoperă multiple dimensiuni cognitive** – oferă un profil complet: verbal, nonverbal și general
- **Ușor de repetat pentru reevaluare** – permite comparații în timp (în cazul intervențiilor sau dezvoltării)

Limitări

- **Nu acoperă toate funcțiile neuropsihologice** – nu e recomandat pentru evaluări detaliate de atenție, memorie de lucru sau funcții executive
- **Sensibilitate redusă la tulburări clinice subtile** – nu poate diferenția fin între anumite patologii cognitive
- **Influențat de nivelul de educație și cultură** – performanța poate varia în funcție de expunerea anterioară la conținuturi similare
- **Necesită înțelegerea limbii testului** – rezultatele pot fi afectate la persoane cu dificultăți lingvistice
- **Interpretarea necesită experiență** – scorurile trebuie contextualizate în profilul general al individului
- **Nu este suficient ca instrument unic de diagnostic** – trebuie folosit împreună cu alte metode (interviu, observație, alte teste)

Concluzii

- **MAB-II** este un instrument util și eficient pentru evaluarea inteligenței generale, cu aplicabilitate largă în psihologie aplicată, educație, organizații și cercetare.
- Oferă **o imagine structurată** asupra abilităților verbale și de performanță, într-un format standardizat, ușor de administrat.
- Este **fidel** și **valid**, dar interpretarea sa trebuie realizată de specialiști, ținând cont de contextul individual al persoanei evaluate.
- Deși nu înlocuiește o evaluare complexă, MAB-II poate fi un punct de plecare excelent pentru explorarea profilului cognitiv.
- **Alegerea testului potrivit și interpretarea cu responsabilitate sunt esențiale** pentru un proces evaluativ de calitate.

Întrebări

Formular de feedback

Vă mulțumim!